

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [lv](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

[lotyština](#)

Swipe to change

Vykonávanie dôkazov

Lotyšsko

1 Dôkazné bremeno

Účastníci konania sú zodpovední za preukázanie skutočností, na ktorých sú založené ich tvrdenia alebo námietky. Navrhovateľ musí odôvodniť svoje tvrdenia a odporca musí odôvodniť svoje námietky.

1.1 Aké sú pravidlá týkajúce sa dôkazného bremena?

Dôkazy predkladajú účastníci konania a iné zainteresované strany. Ak účastník konania alebo iná zainteresovaná strana nedokáže zadovážiť určitý dôkaz a predloží na tento účel odôvodnený návrh, súd môže vyžadovať, aby sa dôkaz zadovážil.

1.2 Existujú pravidlá, ktoré vylučujú určité skutočnosti z dôkazného bremena? V ktorých prípadoch? Je možné predložiť dôkazy s cieľom dokázať, že konkrétne právne domnienky sú neplatné?

Ak súd uzná, že určitá okolnosť je všeobecne známa, nie je potrebné ju dokazovať.

Skutočnosti vyplývajúce zo súdneho rozhodnutia, ktoré nadobudlo právne účinky, nie je potrebné opätovne dokazovať v iných občianskych sporoch, ktoré sa týkajú tých istých účastníkov.

Rozhodnutie súdu v trestnom konaní, ktoré nadobudlo právne účinky, je záväzné pre súd rozhodujúci vo veci týkajúcej sa občianskoprávnej zodpovednosti osoby, ktorej sa rozhodnutie vydané v trestnom konaní týka. Takéto rozhodnutie je však pre občianskoprávne konanie záväzné len v otázke toho, či sa trestný čin stal alebo či došlo k nečinnosti, ako aj z hľadiska toho, či sa predmetného trestného činu alebo nečinnosti dopustila daná osoba.

Skutočnosti, ktoré sa podľa právnych predpisov považujú za preukázané, nie je potrebné dokazovať. Takéto predpoklady je možné vyvrátiť v súlade s bežným postupom.

Účastníci konania nie je povinný dokazovať skutočnosti, ktoré protistrana nespochybnila v súlade s postupmi stanovenými v zákone o občianskom súdnom konaní.

1.3 Do akej miery musí byť súd presvedčený o určitej skutočnosti, aby na jej základe rozhodol?

Súd vyhodnocuje dôkazy v miere, v akej to považuje za potrebné. Preskúmanie dôkazov súdom má byť dôsledné, úplne a objektívne. Prístup súdu k dôkazom sa zakladá na logických princípoch, vedeckých zisteniach a pozorovaniach vyplývajúcich z každodennej skúsenosti. Vo svojom rozhodnutí musí súd odôvodniť, prečo uprednostnil určitý dôkaz pred iným a prečo určité skutočnosti uznal za preukázané a iné nie. Žiadny dôkaz nemá vopred daný účinok, ktorý by bol pre súd záväzný.

2 Získavanie dôkazov

2.1 Vyžaduje si získavanie dôkazov vždy podanie strany alebo môže sudca v určitých prípadoch získať dôkazy aj z vlastnej iniciatívy?

V zákone o občianskom súdnom konaní sa stanovuje, že účastníci konania sú zodpovední za predkladanie dôkazov. V niektorých prípadoch môže o predloženie dôkazov požiadať súd aj z vlastnej iniciatívy (napríklad pokiaľ ide o záujmy dieťaťa). Ak súd zistí, že neboli predložené dôkazy, ktorými by účastníci konania podložili svoje tvrdenia alebo námietky, oznámi to účastníkom konania, a ak je to potrebné určí lehotu, v ktorej sa majú dôkazy predložiť.

2.2 Aké kroky budú nasledovať v prípade, ak súd schváli žiadosť strany týkajúcu sa získania dôkazov?

Listinné a vecné dôkazy predkladajú súdu účastníci konania. Ak sa účastníci odvolávajú na ústne dôkazy, súd predvolá označených svedkov na súdne pojednávanie s cieľom vykonať ich výsluch. Súd pridá takýto dôkaz do súdneho spisu.

2.3 V ktorých prípadoch môže súd zamietnuť žiadosť strany o získanie dôkazov?

Súd pripustí iba dôkazy, ktoré sú stanovené v právnych predpisoch a ktoré majú význam pre konanie. Súd môže odmietnuť dôkaz predložený neskôr ako 14 dní pred súdnym pojednávaním, pokiaľ sudca neurčil inú lehotu na predloženie dôkazov. Počas pojednávania veci možno dôkazy predkladať na základe odôvodneného návrhu účastníka alebo inej zainteresovanej strany, ak to nespôsobí odklad rozhodnutia vo veci, alebo ak súd uznal, že existujú oprávnené dôvody, pre ktoré sa dôkazy nepredložili v riadnom čase, alebo ak sa dôkazy týkajú skutočností, ktoré vyšli najavo v priebehu konania. Svedecká výpoveď založená na informáciách z neznámych zdrojov alebo na informáciách od iných osôb nie je prípustná ako dôkaz, pokiaľ tieto informácie neboli preskúmané.

2.4 Aké rôzne dôkazné prostriedky existujú?

Vyjadrenia predložené účastníkmi konania a zainteresovanými tretími stranami, ktoré obsahujú informácie o skutočnostiach, na ktorých sú založené ich tvrdenia alebo námietky, ak sú potvrdené inými dôkazmi overenými a vyhodnotenými počas súdneho pojednávania;

výpovede svedkov a znalcov;

listinné dôkazy, ktoré zahŕňajú listiny alebo iné texty, v ktorých sú zaznamenané informácie o skutočnostiach, ktoré majú význam pre konanie vo veci, a to prostredníctvom písmen, čísel a iných písomných symbolov alebo s použitím iných technických prostriedkov, ako aj všetky príslušné záznamové médiá (pásky so zvukovým alebo obrazovým záznamom, diskety atď.);

vecné dôkazy,

znalecké správy,

znalecké posudky,

správy verejných orgánov.

2.5 Aké sú spôsoby získania dôkazov od svedkov a líšia sa tieto spôsoby od spôsobov, ktoré sa využívajú na získanie dôkazov od svedkov – znalcov? Aké sú pravidlá týkajúce sa predkladania písomných dôkazov a znaleckých správ / posudkov?

Neexistuje podstatný rozdiel: keďže výpovede znalcov a iných svedkov sú dôkazy a písomné vyhlásenia znalcov sa takisto považujú za dôkazy. Svedok alebo znalec sa musí dostaviť na súd, keď ho súd predvolá, aby poskytol pravdivú výpoveď týkajúcu sa okolností, ktoré sú mu (svedkovi) známe, alebo aby vo svojom mene poskytol objektívne stanovisko týkajúce sa vedeckých, technických, umeleckých alebo iných skutočností, ktoré preskúmal.

2.6 Majú niektoré dôkazné prostriedky väčšiu dôkaznú silu ako ostatné?

Žiadny dôkaz nemá vopred určený účinok, ktorý by bol pre súd záväzný. Vo svojom rozhodnutí však musí súd vysvetliť, prečo uprednostnil určitý dôkaz pred iným a prečo určité skutočnosti uznal za preukázané a iné nie.

2.7 Sú niektoré spôsoby dokazovania v záujme preukázania určitých skutočností povinné?

Áno. Skutočnosti, ktoré podľa zákona možno preukázať iba určitými formami dôkazov, nemôžu byť preukázané použitím akejkoľvek inej formy dôkazov.

Súd pripúšťa len formy dôkazov stanovené v právnych predpisoch.

2.8 Sú svedkovia podľa zákona povinní svedčiť?

Svedok, ktorý bol predvolaný na súd, nemá právo odmietnuť svedeckú výpoveď okrem prípadov stanovených v právnych predpisoch.

2.9 V akých prípadoch môžu odmietnuť vypovedať?

Tieto osoby môžu odmietnuť vypovedať:

príbuzní v priamej línii a príbuzní prvého alebo druhého stupňa vo vedľajšej línii, manžel, príbuzní prvého stupňa na základe manželstva a rodinní príslušníci strán,

opatrovníci a poručníci účastníkov strán a všetky osoby, ktoré má účastník konania v opatrovníctve alebo poručníctve,

osoby, ktoré sa zúčastňujú iného súdneho sporu proti jednému z účastníkov konania.

2.10 Možno osobu, ktorá odmieta svedčiť, sankcionovať alebo prinútiť vypovedať?

Svedok, ktorý dosiahol vek 14 rokov a odmieta vypovedať z dôvodov, ktoré súd neuzná za dostatočné, alebo ktorý úmyselne podá nepravdivú svedeckú výpoveď, sa podľa trestného práva dopúšťa trestného činu.

Ak sa svedok bez dostatočného dôvodu nedostaví na súd na základe predvolania vydaného súdom alebo sudcom, súd mu môže uložiť pokutu nepresahujúcu 60 EUR alebo nariadiť, aby bol svedok na súd predvedený.

2.11 Existujú osoby, od ktorých nemožno získať svedeckú výpoveď?

Osoby poverené pastoračnou starostlivosťou nemusia poskytovať dôkazy týkajúce sa skutočností, ktoré sa dozvedeli počas spovede, a osoby, ktorým postavenie alebo povolanie neumožňuje zverejňovať určité informácie, ktoré im boli zverené, nemusia poskytovať dôkazy týkajúce sa týchto informácií; maloletí nemusia vypovedať, pokiaľ ide o skutočnosti, ktoré predstavujú dôkazy proti ich rodičom, starým rodičom alebo súrodencom,

osoby, ktoré v dôsledku telesných alebo duševných porúch nie sú schopné primerane posúdiť okolnosti, ktoré majú význam pre konanie, nemusia poskytnúť svedeckú výpoveď,

maloletí vo veku nižšom ako sedem rokov nemusia poskytnúť svedeckú výpoveď.

2.12 Aká je úloha sudcu a strán pri vypočúvaní svedka? Za akých podmienok môže byť svedok vypočutý prostredníctvom videokonferencie alebo iných technických prostriedkov?

Osoba predvolaná ako svedok sa musí na súd dostaviť a musí pravdivo vypovedať o akejkoľvek skutočnosti, ktorá jej je známa. Svedok musí odpovedať na otázky, ktoré mu položí súd a účastníci konania. Súd môže vypočuť svedka v jeho mieste pobytu, ak svedok nie je schopný dostaviť sa na základe predvolania z dôvodu choroby, vysokého veku alebo zdravotného postihnutia alebo pre iný oprávnený dôvod. Súd môže svedka vypočuť aj prostredníctvom videokonferencie na súde v závislosti od toho, kde sa svedok nachádza, alebo na mieste špeciálne vybavenom na takéto účely.

3 Hodnotenie dôkazov

3.1 Podlieha súd obmedzeniam pri vydaní rozsudku v prípade, ak účastník nezískal dôkazy zákonným spôsobom?

Účastník konania môže spochybníť dôveryhodnosť listinného dôkazu.

Listinný dôkaz nemôže spochybníť osoba, ktorá takýto dôkaz sama podpísala. Takáto osoba môže spochybníť dôkaz podaním samostatnej žaloby, ak sa jej podpis získal pod nátlakom, hrozbou alebo podvodom. Účastník konania môže predložiť odôvodnený návrh o falšovaní listinného dôkazu. Ak súd zistí, že dôkaz bol sfalšovaný, vylúči tento dôkaz a oznámi to prokurátorovi. Súd s cieľom preskúmať návrh o falšovaní listinného dôkazu môže nariadiť, aby sa vykonal znalecký posudok alebo si vyžiada ďalšie dôkazy. Ak súd zistí, že účastník podal návrh o falšovaní listinného dôkazu bezdôvodne, môže mu uložiť pokutu.

V zákone o občianskom súdnom konaní sa stanovuje, že osoba predvolaná ako svedok sa musí na súd dostaviť a musí pravdivo vypovedať o akejkoľvek skutočnosti, ktorá jej je známa. Ak chce účastník konania preukázať určité okolnosti prostredníctvom svedeckej výpovede, musí v návrhu na vypočutie svedka určenom súdu uviesť, aké dôležité aspekty prípadu by svedok mohol potvrdiť.

3.2 Bude sa moja vlastná výpoveď považovať za dôkaz v prípade, ak som účastníkom konania?

Vyjadrenia predložené účastníkmi konania a zainteresovanými tretími stranami, ktoré obsahujú informácie o skutočnostiach, na ktorých sú založené ich tvrdenia alebo námietky, sú prípustné ako dôkazy, ak sú potvrdené inými dôkazmi overenými a posúdenými v rámci súdneho pojednávania. Ak jeden z účastníkov konania uzná skutočnosti, na ktorých sú založené tvrdenia alebo námietky protistrany, súd môže považovať tieto skutočnosti za preukázané, ak nemá pochybnosti o tom, že takéto uznanie nebolo získané podvodom, násilím, hrozbou alebo v dôsledku chyby, príp. nemalo za cieľ zatajenie pravdy.

Posledná aktualizácia: 18/12/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.